

די נשבר לי מצאתי את עצמי אומר ל- עצמי: אין לי כוח יותר. אחר-כך הגעתי להכרה: זה הבית שלך ואין לך ברירה: מה שיקרה פה יקרה לך. השלמתי השל- מה כמעט פאטאליסטית עם כך שתתחולל מלחמה נוספת ובה אמצא את מותי.

„כשסאדאת הגיע לירושלים התפוצץ אצלי משהו. פתאום חדרה להכרתי האפי- שרות שלא מוכרדה להיות מלחמה נוספת. הייתי במצב של אותו פאציניסט שהגיע למסקנה שהוא לא גרגר-חיטה אבל עדיין אינו בטוח שגם התרנגולת יודעת זאת.

„אחרי חודש שהייה במצריים אני יכול לומר בביטחה גמורה: גם התרנגולת יוד- עת. ואם לא הבננו את זה עד כה הרי זה רק בשל טרגדיה של טעויות. כמה מהרג- עים המרגשים ביותר בתקופת שהותי במצריים הוכיחה לי זאת.

„רגע אחד כזה היה בעת טכס החזרת גופות החללים הישראליים. שנמצאו באזור תעלת-סואץ, בנג'ול אזורי-הפרדה בסניני.

„היו שואלים אותי במוקדם או במאוחר: איפה נולדת? כשהייתי עונה, בפולין. היתה תמיד השאלה הבאה: אז מה אתה עושה בישראל? „הייתי משיב על כך, כשהייתי ילד בן שש אמרו לי הפולנים: יהודי מסריח! הסתלק לפלסטינה!

„ברור לי שזה הבית שלי וזה המקום שלי. ואני גאה בזה שאני ישראלי. אמרתי את זאת הרבה פעמים למצרים ששוחחתי איתם: אני מעריך שאתם אוהבים את מצריים. אני מרגיש את אותו הדבר לגבי ישראל.

„היו לי שיחות ארוכות מאוד עם אנשי הביטחון המצריים בנתה-האוס. כשישראל- לים אחרים היו הולכים לשחק בקאזינו. הייתי אני נשאר לשוחח עימם. כשהייתי מספר להם שאני מפקד-טנק במקצועי הי- צבאי, הם היו שואלים אותי: האם היש- ראלים רוצים באמת בשלום? כשהייתי משיב להם שאני משוכנע שזה הדבר ש- מרביט הישראלים רוצים יותר מכל דבר אחר, הם היו שואלים: אז מדוע הישרא- לים רוצים להתרחב מהנילוס עד הפרת? „אמרתי להם: זה לא נכון. מדוע אתם. למשל, רוצים לזרוק אותנו לים? ואז היה תורם מגיע לומר: זה לא נכון!

„נזכרתי אז בבדיחה על אדם חולה פא- ראנויה, שרימה לעצמו שהוא גרגר-חיטה ומחוץ לבית ממתניה לו תרנגולת הרוצה לנקר. במשך שנים פחד האיש להוציא את כף רגלו מביתו החוצה. לבסוף, אחרי טיפול פסיכיאטרי ממושך, הוא הצהיר לשמחת רופאו: אני יודע שאני לא גרגר חיטה.

„הרופא שמח על הצלחת הטיפול וספח לו על שכמו. אלא שאז אמר האיש: רגע אחד, דוקטור, אני יודע שאני לא גרגר- חיטה. אבל האם גם התרנגולת בחוץ יודעת זאת?

„סיפרתי לבני-שיחי את הבדיחה. המצ- רים, שהם בעלי חוש-הומור ואוהבים לספר ולשמע בדיחות, היו פורצים בצחוק. הי- בדיחה הזאת משקפת גם מה שקרה לי כתוצאה מהביקור במצריים.

„עוד לפני כמה חודשים הייתי משוכנע כי אנחנו עומדים בפני מילחמה חדשה.

„העולם הזה“, שבעון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136. מען מברקי: „עולמפרס“. מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל- אביב, רח' בן-אביגדור. הפצה: „נד" בע"מ. גלופות: צינקה-רפיה כספי" בע"מ. העורך הראשי: אורי אכנרי. העורך: אלי תבור. עורך תכנית: יוסף שנון. עריכת כיתוב: נורית יהודאי. ראש המינהלה: אברהם סימון. מח' המודעות: רפי זכרוני. המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קיא קי

„ברגע בו נחתתי בנמלה-תעופה של קהיר הוכיחי בהלם. כל אותו לילה ראשון ב- מצריים לא יכולתי להוציא מפי אפילו מילה אחת. הרגשתי תחושה נורא מוזרה. רק למחרת יכולתי להסביר לעצמי מדוע נכנסתי להלם.

„זה היה כשיצאתי ממלון מנתה-האוס ועברתי דרך שדרה של חיילים מצריים חמושים בקלצ'ניקובים. כשעברי על פני הם הייתי מודע לכך שהקלצ'ניקים לא פותחים עלי באש. אני רגיל לכך שקלצ'ניקוב זה כלי-נשק שפותח עליך באש. והנה אני עובר על פני כלים כאלה שנועדו להגן עלי. אני חושב שזו תחושה ברורה לכל מי שהיה חייל ישראלי. בפעם הראשונה הרגשתי באופן מוחשי שאפשר לחיות גם בלי להילחם.“

„בכל פעם שבכנסתי לשיחה עם מצריי, מוסף שלמה סתר ומספר,

הצילומים שריוו מעל דפי העולם הזה את דיווחיו של אורי אכנרי מחר דש שהותו בקאהיר, היו צילומי של צלם המערכת, שלמה סתר. (30). יליד פלין, לא עזב את גבור לות המדינה מאז עלה לארץ לפני 20 שנה, מלבד אותן פעמים בהן נאלץ לחצות את הגבול כחייל. כצלם, אומר סתר את כל מה שיש לו להגיד באמצעות עדשת-מצלמתו. אולם הי- פעם הוא לא יכול היה להסתפק רק באלפי הצילומים שהביא עימו במצריים. עומס החוויות הנצורות עימו מביקורו זה מרתק דווקא משום היותו איש לא פוליטי, הבוחן דברים בדרך כלל על פי זווית הצילום ומידת התאורה שלהם. משום כך ניתנת הפעם רשות-הדיבור לצלם.

„יש לי שני מקצועות בחיים“, אומר שלמה סתר. „אני צלם בחיים האזרחיים ומפקד-טנק בחיי הצבאיים, שהם חלק בלתי נפרד מחיי. כמו הרבה חיילי מילוד- אים בארץ אני מגדיר את עצמי כחייל מקצועי הנמצא בחופשה עשרה או אחד- עשר חודשים בשנה. „לא יכולתי לנתק את עצמי ממקצועי זה גם כשהגעתי למצריים כצלם. הרבה פעמים הרגשתי את עצמי ובחנתי דברים כחייל וכפאטריוט ישראלי ולא דווקא כי צלם העולם הזה.

„תמיד חשבתי שאם אגיע יום אחד לקאהיר, אגיע לשם עם הטנקים. משום כך, כשנחתתי שם דווקא במטוס אזרחי והתקבלתי בקבלת-פנים חמה ולבבית, שלא חלמתי עליה. בלתי-אמצעית ועם כל הלב, חשתי מיד תחושה של תענוג. פי אלף יותר נעים לבוא ככה לקאהיר.

„אני מכיר את התחושה המשכרת של לכבוש עיר עם טנקים. אחרי מלחמת ששת-הימים עשיתי זאת ביריחו. עשינו האראקות רציניות עם הטנקים. אבל הי- תענוג להגיע לבירת אויב בדרך בה הגע- תי הוא גדול פי כמה. זה כמו ההבדל בין אהבה לאונס.

פקידת-קבדה אימאן שאוקי פגישה בהתאם לכותרות

היה רגע בו היו הארונות, עטופי דגלים ישראליים, מונחים על הכביש לבד. הת- בוננתי בהם ואמרתי לעצמי: בעצם יכול- תי גם אני להימצא בארון כזה. במילחמת יום-הכיפורים נפצעתי ברמת-הגולן וני- צלתי בנס. בשביל מה זה היה, בעצם?

„וזאת היתה הפעם הראשונה שהפסוק כמותם ציוו לנו את החיים לא היה עבורי סתם בירבור אלא בעל תוכן ומשמעות. ייחסתי אותו למוות של אותם חיילים ש- גופותיהם מונחים בארונות.

„או החלטתי שבדרך חזרה לאיסמעיליה אני מוכרח לצלם שתי תמונות שראיתי בדרכי לאורך ההפרדה: תמונה של טנק פסון ישראלי הרוס ובמרחק 100 מטר ממנו צינור השקייה המוביל מים מאיסמעיליה לכיוון התעלה (ראה תמונות בהנדון). שתי

שלמה סתר (במרכז) עם חיילים ושוטרים מצריים בקאהיר „מה דעתך על החייל המצרי?“

שלמה סתר מכיים נשיקה עם כתבת „אחבאר-אליום“, סאלוזה עפימי יש גם מצריות משוחררות